

Fabrika ulja i biljnih masti
Staparski put bb, Sombor

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2012. GODINU

Sombor, april 2013.

1.) GODIŠNJI IZVEŠTAJ

1.1. Bilans stanja

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
08067899 Maticni broj				101843792 PIB	
Sifra delatnosti					
Popunjiva Agencija za privredne registre					
750 1 2 3 Vrsta posla		19		20 21 22 23 24 25 26	

Naziv :Sunce a.d. Fabrika ulja i biljnih masti

Sediste : Sombor, Staparski put bb

BILANS STANJA

7005017965864

na dan 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		1273121	1404548
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004		115904	115904
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		1155778	1283520
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028 (deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006		1090079	1216218
024, 027(deo), 028 (deo)	2. Investicione nekretnine	007		65699	67302
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		1439	5124
030 do 032, 039 (deo)	1. Ucesca u kapitalu	010		1439	5124
033 do 038, 039 (deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011			
	B. OBRтна IMOVINA (013+014+015)	012		2410723	3339194
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013		303708	802119
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014		0	968
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		2107015	2536107
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016		2093108	2466586
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017		3698	1084
23 minus 237	3. Kratkorocni finansijski plasmani	018			
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019		336	918

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020		9873	67519
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021			
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		3683844	4743742
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		3683844	4743742
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		3838271	5790080
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101		2852585	3256344
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		1894534	1894534
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104		95370	95370
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105		634140	637379
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106		11850	11850
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107		14939	11255
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108		631705	628466
35	VIII. GUBITAK	109		400075	0
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		768174	1437285
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112			
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113		598116	356527
414, 415	1. Dugorocni krediti	114		598116	356527
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115			
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		170058	1080758
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117		9500	703618
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119		89550	327160
45 i 46	4. Ostale kratkoročne obaveze	120		15331	35632
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121		55677	14348
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122			

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOZENE PORESKE OBAVEZE	123		63085	50113
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		3683844	4743742
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125		3838271	5790080

u Somboru dana 27.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Radoška Ljilac

Officer - Glem

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

1.2. Bilans uspeha

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik		
08067899 Maticni broj	[] [] [] [] [] [] [] [] Sifra delatnosti	101843792 PIB
Popunjavanje Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	[] 19	[] [] [] [] [] [] [] [] 20 21 22 23 24 25 26

Naziv :Sunce a.d. Fabrika ulja i biljnih masti

Sediste : Sombor, Staparski put bb

BILANS USPEHA

7005017965871

u period 01.01.2012 do 31.12.2012

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201		1023074	2556564
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202		1254853	2560175
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		12	12
630	3. Povecanje vrednosti zaliha ucinaka	204		0	77903
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205		244682	102328
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206		12891	20802
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		1266559	2461705
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	208		13476	681598
51	2. Troškovi materijala	209		939418	1447615
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210		104206	134282
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211		126468	127476
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212		82991	70734
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		0	94859
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214		243485	0
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215		45815	4369
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216		191631	103750
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217		4388	102863
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218		2190	95345
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		0	2996
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220		387103	0
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222			

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		0	2996
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224		387103	0
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225		0	4035
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226		12972	0
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227		0	3363
723	D. Isplacena licna primanja poslodavcu	228			
	Dj. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		0	2324
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230		400075	0
	Ä...Ä". NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

U Somboru dana 27.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Radojke Seito

Obrojka Ofen

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

1.3. Izveštaj o tokovima gotovine

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik	
08067899 Maticni broj	101843792 Sifra delatnosti PIB
Popunjavanje Agencija za privredne registre	
750 1 2 3 Vrsta posla	19 20 21 22 23 24 25 26

Naziv :Sunce a.d. Fabrika ulja i biljnih masti

Sediste : Sombor, Stapski put bb

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005017965888

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	I z n o s	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	645882	2873415
1. Prodaja i primljeni avansi	302	629216	2710802
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	1	2
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	16665	162611
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	986973	3163034
1. Isplate dobavljacima i dati avansi	306	835009	2880662
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	103679	128978
3. Placene kamate	308	32536	89335
4. Porez na dobitak	309	2149	4480
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	13600	59579
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311		
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II -I)	312	341091	289619
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	0	12505
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloÅ...Å*kih sredstava	315		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	0	12505
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317		
5. Primljene dividende	318		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319		
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloÅ...Å*kih sredstava	321		
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323	0	12505
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324		

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	I z n o s	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325	340500	277263
1. Uvecanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti (neto prilivi)	327	340500	277263
3. Ostale dugorocne i kratkorocne obaveze	328		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329		
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331		
3. Finansijski lizing	332		
4. Isplacene dividende	333		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334	340500	277263
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335		
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	986382	3163183
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	986973	3163034
Dj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	0	149
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	591	0
Ä...Ä". GOTOVINA NA POCETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	918	809
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	17	28
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	8	68
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	336	918

U Somboru dana 27.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

Radetka Lulic

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadrzini i formi obrazaca finansijskih izvestaja za privredna drustva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Sluzbeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik		
08067899 Maticni broj		101843792 PIB
Popunjavanje Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv :Sunce a.d. Fabrika ulja i biljnih masti

Sediste : Sombor, Staparski put bb

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005017965901

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	AOP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)		Ostali kapital (racun 309)		Neuplaceni upisani kapital (grupa 31)		Emisiona premija (racun 320)	
			AOP		AOP		AOP		AOP	
	1		2		3		4		5	
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	401	1868095	414	26439	427		440	100814	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441		
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442		
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	404	1868095	417	26439	430		443	100814	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431		444		
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406		419		432		445	33444	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	407	1868095	420	26439	433		446	67370	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434		447		
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435		448		
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	410	1868095	423	26439	436		449	67370	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411		424		437		450		
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425		438		451		
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	413	1868095	426	26439	439		452	67370	

- u hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	AOP	Rezerve (racun 321, 322)	AOP	Revalorizacione rezerve (racuni 330 i 331)	AOP	Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti (racun 332)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	453	28000	466	642230	479	11850	492	9023
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	456	28000	469	642230	482	11850	495	9023
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457		470		483		496	2232
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471	4851	484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	459	28000	472	637379	485	11850	498	11255
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucej godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucej godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	462	28000	475	637379	488	11850	501	11255
11	Ukupna povecanja u tekucej godini	463		476		489		502	3684
12	Ukupna smanjenja u tekucej godini	464		477	3239	490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	465	28000	478	634140	491	11850	504	14939

- u hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	AOP	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	AOP	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (racun 037,237)	AOP	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8+9+10-11-12)
	1		10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	505	637838	518		531	45753	544	3260490
2	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	508	637838	521		534	45753	547	3260490
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	509	58050	522		535		548	55818
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510	67422	523		536	45753	549	59964
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	511	628466	524		537		550	3256344
8	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine _____ (red.br. 7+8-9)	514	628466	527		540		553	3256344
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	515	22067	528	400075	541		554	18383
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	516	18828	529		542		555	422142
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine _____ (red.br. 10+11-12)	517	631705	530	400075	543		556	2852585

- u hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	ACP	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
	1		14
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	557	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	558	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	564	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	569	

U Somboru dana 27.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

Radojka Kostić

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

1.5. Napomene uz finansijske izveštaje

Fabrika ulja i biljnih masti
„SUNCE“ ad, Sombor

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu
31. decembra 2012. godine

U Somboru, 28.02.2013. godine

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Fabrika ulja i biljnih masti „Sunce“ a.d., Sombor, sa sedištem u Somboru, Staparski put bb, bavi se preradom svih vrsta uljarica, proizvodnjom sirovih i rafinisanih jestivih ulja, biljnih masti i margarina, majoneza i srodnih proizvoda, proizvodnja sačme, tehničkih masti, proizvodnja ambalaže od tehničke mase za sopstvene potrebe.

Preduzeće je osnovano 1972.godine na bazi Samoupravnog sporazuma kao OOUR „INUS“. Avgusta 1991.godine usled izmene u načinu poslovanja i organizovanosti, fabrika postaje deoničarsko društvo „Sunce“. Dana 31. jula 1998. godine Sunce postaje akcionarsko društvo na osnovu Odluke o transformaciji (uskldjivanje sa Zakonom o preduzećima), i registrovano je u Trgovinskom sudu u Somboru pod brojem Fi. 664/99, registarski uložak I-389.

Akcijama Sunca trguje se na Beogradskoj berzi.

Ukupan broj zaposlenih je 167.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (Službeni glasnik RS 46/2006, 111/2009) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranoj MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- *Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti,*
- *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti,*
- *Biološka sredstva vrednovana po fer vrednosti, umanjenoj za troškove prodaje.*

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u finansijskim izveštajima.

3.1. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti

3.2. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i

obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

U skladu sa Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike koji je objavljen u „Službenom glasniku RS“ br. 4/2010 od 29. januara 2010. godine Društvo je odlučilo da neto efekat nerealizovanih kursnih razlika nastalih po osnovu kursiranja dugoročnih dospeća dugoročnih obaveza i potraživanja iskaže na pozicijama aktivnih i pasivnih vremenskih razgraničenja.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2012.	2011.
USD	86,1763	80,8662
EUR	113,7183	104,6409

3.3. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivni dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Društvo vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoložive za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoložive za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva. Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo nema finansijska sredstva koja se drže do dospeća.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenesu na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredjenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvredjenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Upravni odbor Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Upravni odbor Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi, odnosno kao ostali prihodi i rashodi za efekte revalorizacije primenom stope rasta cena na malo.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.4. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

3.5. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2012. %	Procenjeni vek trajanja u godinama	2011. %	Procenjeni vek trajanja u godinama
Pravo korišćenja građevinskog zemljišta	-	-	-	-
Građevinski objekti	0.46-15.625	1 – 42	0.46-15.625	2 – 43
Kompjuterska oprema	0.22-6.66	1 – 9	0.22-6.66	2 – 10
Motorna vozila	0.50-17.84	1 – 8	0.50-17.84	2 – 9
Nameštaj i ostala oprema	0.26-23.87	1 – 7	0.26-23.87	2 – 8

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.6. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine, nakon početnog priznavanja, vrednuju se primenom modela nabavne vrednosti po MRS-u 40 investiciona nekretnina. Za obračun amortizacije investicionih nekretnina primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja.

3.7. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i

zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.8. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Društvo može, na predlog sindikata, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2012. godine.

3.9. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.10. Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital (akcijski kapital), rezerve, revalorizacione rezerve, otkupljene sopstvene akcije i akumulirani rezultat.

3.11. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, bioloških sredstava i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.12. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.13. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.14. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2012. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		250	86	336
Potraživanja		2.840	2.090.268	2.093.108
Potraživanja za više plaćen porez na dobit			3.698	3.698
Učešća u kapitalu			1.439	1.439
Ostala potraživanja			9.873	9.873
Ukupno		3.090	2.105.364	2.108.454
Kratkoročne finansijske obaveze			(9.500)	(9.500)
Obaveze iz poslovanja		(7.510)	(82.040)	(89.550)
Dugoročne obaveze		(598.116)		(598.116)
Ostale obaveze			(71.008)	(71.008)
Ukupno		(605.626)	(162.548)	(768.174)
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2012.		(602.536)	1.938.781	1.340.280

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2011. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		47	871	918
Potraživanja		2.613	2.465.057	2.467.670
Učešća u kapitalu			5.124	5.124
Ostala potraživanja			67.519	67.519
Ukupno		2.660	2.538.571	2.541.231
Kratkoročne finansijske obaveze		(196.201)	(507.417)	(703.618)
Obaveze iz poslovanja		(34.779)	(292.381)	(327.160)
Dugoročne obaveze		(29.524)	(327.003)	(356.527)
Ostale obaveze			(49.980)	(49.980)
Ukupno		(260.504)	(1.176.781)	(1.437.285)
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2011.		(257.844)	1.361.790	1.103.946

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	-	-
Finansijske obaveze	<u>(9.500)</u>	<u>(9.500)</u>
	<u>(9.500)</u>	<u>(9.500)</u>
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	-	-
Finansijske obaveze	<u>(598.116)</u>	<u>(1.050.645)</u>
	<u>(598.116)</u>	<u>(1.050.645)</u>

S obzirom da Društvo nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa. Rizik Društva od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih kratkoročnih i dugoročnih kredita od banaka. Krediti su primljeni po promenljivim kamatnim stopama i izlaže Društvo kamatnom riziku tokova gotovine. Tokom 2012. godine, obaveza po kreditu je bila sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za Euribor. Obaveza po kreditu sa promenljivim kamatnim stopama bila je izražena u stranoj valuti.

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koju je u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Društvo ima pristup raznolikim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem:

- *Kratkoročnih i dugoročnih kredita,*
- *Depozita i*
- *Akcijskog kapitala.*

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2012. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	336				336
Potraživanja	2.093.108				2.093.108
Potraž. za više plaćen porez na dobit	3.698				3.698
Učešća u kapitalu				1.439	1.439
Ostala potraživanja	9.873				9.873
Ukupno	2.107.015			1.439	2.108.454
Kratkoročne finansijske obaveze		(9.500)			(9.500)
Obaveze iz poslovanja	(89.550)				(89.550)
Dugoročne obaveze			(598.116)		(598.116)
Ostale obaveze	(71.008)				(71.008)
Ukupno	(160.558)	(9.500)	(598.116)		(768.174)
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2012.	1.946.457	(9.500)	(598.116)	1.439	1.340.280

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2011. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	918				918
Potraživanja	755.943	1.710.527	1.200		2.466.586
Kratkoročni finansijski plasmani					-
Učešća u kapitalu				5.124	5.124
Ostala potraživanja	64.662		2.857		67.519
Ukupno	821.523	1.710.527	4.057	5.124	2.541.231
Kratkoročne finansijske obaveze	(81.250)	(622.368)			(703.618)
Obaveze iz poslovanja		(327.160)			(327.160)
Dugoročne obaveze			(356.527)		(356.527)
Ostale obaveze	(49.980)				(49.980)
Ukupno	(131.230)	(949.528)	(356.527)		(1.437.285)
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2011.	690.293	760.999	(352.470)	5.124	1.103.946

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva.

Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 336 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 918 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Društvo ima politiku da izdaje garancije ili da se pojavljuje kao jemac u kreditnim poslovima samo prema svojim zavisnim ili pridruženim društvima. Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo ima izdatih jemstava i garancija u vrednosti od 3.749.108 hiljada dinara (31. decembar 2011. godine: RSD 5.784.792 hiljada).

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Kupci u zemlji	2.078.477	2.338.105
Kupci u inostranstvu	2.840	2.613
- Evro zona	-	-
- Ostali	2.840	2.613
Ukupno	<u>2.081.317</u>	<u>2.340.718</u>

Društvo ima značajnu izloženost prema kupcu „Invej“ a.d. Zemun.

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Invej a.d. Zemun	1.821.894	2.075.953
Ukupno	<u>1.821.894</u>	<u>2.075.953</u>

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Bruto 2012.</u>	<u>Ispravka vrednosti 2012.</u>	<u>Bruto 2011.</u>	<u>Ispravka vrednosti 2011.</u>
Nedospela potraživanja	575.969		521.003	
Docnja od 0 do 30 dana	155.123		61.750	
Docnja od 31 do 60 dana	17.106		33.487	
Docnja od 61 do 90 dana	1.064		19.313	
Docnja od 91 do 120 dana	2.989		4.293	
Docnja od 121 do 360 dana	804.019		1.262.311	
Docnja preko 360 dana	609.746	(84.699)	521.565	(83.004)
Ukupno	<u>2.166.016</u>	<u>(84.699)</u>	<u>2.423.722</u>	<u>(83.004)</u>

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Stanje 1. januara	83.004	78.815
Povećanja	2.644	6.030
Smanjenja	(949)	(1.841)
Otpisi		
Stanje 31. decembar	84.699	83.004

Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedilo dividende. Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze po osnovu kredita – ukupno	607.616	1.060.145
Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina	(336)	(918)
Neto dugovanje	607.280	1.059.227
Sopstveni kapital	2.852.585	3.256.344
Koeficijent zaduženosti	0.213	0.325

Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Društvo moglo da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po

osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Fer vrednost obaveza po kreditima procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Društvu na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata. Ovako utvrđena fer vrednost ne odstupa značajnije od vrednosti po kojoj su iskazane obaveze po kreditima u poslovnim knjigama Društva. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prodaja robe na domaćem tržištu	13.476	748.746
Prodaja proizvoda na domaćem tržištu	1.241.377	1.811.429
Prodaja proizvoda na inostranom tržištu		
Ukupno	1.254.853	2.560.175

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od zakupnina	7.964	14.724
Prihodi od podsticajnih sredstava	-	188
Ostali poslovni prihodi	4.927	5.890
Ukupno	12.891	20.802

7. TROŠKOVI MATERIJALA ILI NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi materijala za izradu	(883.157)	(1.391.053)
Troškovi ostalog materijala	(5.653)	(6.924)
Troškovi goriva i energije	(50.608)	(49.638)
Ukupno	(939.418)	(1.447.615)
Nabavna vrednost prodate robe	(13.476)	(681.598)
Ukupno	(13.476)	(681.598)

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi bruto zarada	(82.662)	(107.073)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	(14.828)	(19.210)
Ostali lični rashodi	(6.716)	(7.999)
Ukupno	(104.206)	(134.282)

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi amortizacije:		
- nekretnine, postojenja i oprema	(126.468)	(127.476)
- nematerijalna ulaganja		
Ukupno	(126.468)	(127.476)

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi transportnih usluga	(8.777)	(637)
Troškovi telefona,interneta,pošiljke	(1.519)	(1.519)
Troškovi usluga održavanja	(3.543)	(2.886)
Troškovi zakupnina	(395)	(351)
Troškovi sajмова	(-)	(51)
Troškovi reklame i propagande	(31.837)	(13.090)
Troškovi ostalih usluga	(8.583)	(10.045)
Troškovi neproizvodnih usluga	(7.137)	(7.910)
Troškovi reprezentacije	(209)	(223)
Troškovi premija osiguranja	(8.754)	(9.694)
Troškovi platnog prometa	(357)	(7.253)
Troškovi poreza	(10.738)	(13.146)
Troškovi članarina	(683)	(1.467)
Ostali nematerijalni troškovi	(459)	(2.462)
Ukupno	(82.991)	(70.734)

11. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata	1	607
Pozitivne kursne razlike	40	3.733
Pozitivni efekti valutne klauzule	45.774	29
Ostali finansijski prihodi		
Ukupno	45.815	4.369
Finansijski rashodi		
Rashodi kamata	(85.678)	(96.170)
Negativne kursne razlike	(82.980)	(6.439)
Negativni efekti valutne klauzule	(15.600)	(1)
Ostali finansijski rashodi	(6.518)	(-)
Fin.rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	(855)	(1.140)
Ukupno	(191.631)	(103.750)
Neto finansijski prihodi/rashodi	(145.816)	(99.381)

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Ostali prihodi		
Prodaja opreme	9	556
Prodaja materijala	115.095	88.417
Prihodi od smanjenja obaveza		5.727
Ostali prihodi	3.149	8.163
Ukupno	118.253	102.863
Ostali rashodi		
Gubici od prodaje materijala	(113.865)	(84.600)
Gubici po osnovu prodaje, rashoda nekretnina i opreme	(929)	(1.477)
Obezvredjenje potraživanja	(959)	(6.030)
Kazne i prinudna naplata	(163)	
Manjkovi	(73)	(1.922)
Rashodovanje zaliha materijala		(124)
Ostali rashodi	(66)	(1.192)
Ukupno	(116.055)	(95.345)
Neto ostali prihodi/rashodi	2.198	7.518

13. POREZ NA DOBITAK

a) Komponente poreza na dobitak

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekući poreski rashod	-	(4.035)
Odloženi poreski prihod/(rashod)	(12.972)	3.363
Ukupno poreski prihod/(rashod) perioda	(12.972)	(672)

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza na dobitak i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobitak pre oporezivanja	-	2.996
Obračunati porez po stopi od 10%	-	299
Efekti stalnih razlika	5.990	6.350
Efekti privremenih razlika	10.648	6.805
Iskorišćeni poreski krediti	-	(4.035)
Tekući poreski rashod prikazan u poreskom bilansu	-	(4.035)
<i>Efekti odloženih poreza</i>		
Odloženi poreski rashodi / (prihodi)	(12.972)	3.363
Ukupan porez na dobitak prikazan u bilansu uspeha – poreski prihod/(rashod)	(12.972)	(672)
<i>Efektivna poreska stopa</i>	-	134.68%

c) **Odložena poreska sredstva/obaveze**

Odložena poreska *sredstva/obaveze* nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja, kao i po osnovu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Obračun odloženih poreskih obaveza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012.			2011.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	-	63.085	63.085	-	50.113	50.113
Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	-	-	-	-	-	-
Odloženo poresko sredstvo/obaveza, neto	-	63.085	63.085	-	50.113	50.113

14. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Licence i softveri	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje na 1. januar 2012.	6.924	-	108.980	115.904
Povećanja	-	-	-	-
Prenos sa/na	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Stanje na 31. decembar 2012.	6.924	-	108.980	115.904
Akumulirana ispravka vrednosti				
Stanje 1. januar 2012.	-	-	-	-
Amortizacija za 2012. godinu	-	-	-	-
Prodaja/rashod	-	-	-	-
Stanje na 31. decembar 2012.	-	-	-	-
Sadašnja vrednost na dan 31. decembar 2012. godine	6.924	-	108.980	115.904
Sadašnja vrednost na dan 31. decembar 2011. godine	6.924	-	108.980	115.904

Ostala nematerijalna ulaganja odnose se na pravo trajnog korišćenja građevinskog zemljišta.

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promene na nekretninama, postrojenu i opremi su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ostalo	Građevinski objekti	Oprema	Investicije u toku i avansi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje na 1. januar 2012.	2.186	2.149.251	2.367.585	2.365	4.521.387
Povećanje	-	-	156	-	156
Rashodovanje	-	-	(10.604)	-	(10.604)
Prodaja	-	-	(6.078)	-	(6.078)
Prenos na zalihe	-	-	-	-	-
Stanje na 31. decembar 2012.	2.186	2.149.251	2.351.059	2.365	4.504.861
Akumulirana ispravka vrednosti					
Stanje 1. januar 2012.		(1.121.774)	(2.183.395)	-	(3.305.169)
Amortizacija za 2012. godinu	-	(71.006)	(53.859)	-	(124.865)
Rashod	-	-	10.158	-	10.158
Prodaja	-	-	5.094	-	5.094
Prenos na zalihe	-	-	-	-	-
Stanje na 31. decembar 2012.		(1.192.780)	(2.222.002)		(3.414.782)
Sadašnja vrednost na dan 31. decembar 2012. godine	2.186	956.471	129.057	2.365	1.090.079
Sadašnja vrednost na dan 31. decembar 2011. godine	2.186	1.027.477	184.190	2.365	1.216.218

Na dan 31. decembra 2012. godine, sva neotpisana vrednost nekretnina Društva je pod hipotekom, kao sredstvo obezbeđenja otplate kredita Komercijalne banke.

16. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Investicione nekretnine
Nabavna vrednost	
Stanje 1. januara 2012. godine	79.024
Nabavka	-
Smanjenje – isknjižavanje	-
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	79.024
Ispravka vrednosti	
Stanje 1. januara 2012. godine	(11.722)
Amortizacija	(1.603)
Smanjenje – isknjižavanje	-
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	(13.325)
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2012.	65.699
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2011.	67.302

Investicione nekretnine u iznosu od RSD 65.699 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 67.302 hiljada) se odnose na zgradu bivše štamparije „Prosveta“ u Somboru, Trg Koste Trifkovića, koja je izdata u zakup „Delhaize Serbia“ doo.

17. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANIU hiljadama RSD

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Učešća u kapitalu privrednih društva		
Novosadski sajam	1.353	5.021
Dunav osiguranje	35	52
PZ Industrijsko bilje	46	46
EAN YU	5	5
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.439</u>	<u>5.124</u>

Društvo je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2012. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po tržišnoj vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat svođenja učešća u kapitalu na tržišnu vrednost, u iznosu od RSD 3.685 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine, obuhvaćen je preko smanjenja revalorizacionih rezervi Društva.

18. ZALIHEU hiljadama RSD

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Materijal	77.144	300.223
Rezervni delovi	41.695	42.744
Alat i inventar	408	407
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Nedovršena proizvodnja	9.240	140.979
Gotovi proizvodi	134.488	247.431
Dati avansi za zalihe	30.238	57.179
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(2.887)	(2.839)
Roba	13.382	15.995
Stalna sredstva namenjena prodaji		968
Stanje na dan 31. decembra	<u>303.708</u>	<u>803.087</u>

19. POTRAŽIVANJAU hiljadama RSD

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci u zemlji – povezana pravna lica	2.074.815	2.321.900
Kupci u zemlji	67.246	79.779
Potraživanja iz zajedničkih poslova sa ppl		112.235
Kupci u inostranstvu	23.955	22.043
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(84.699)	(83.004)
Ostala potraživanja iz poslovanja		
Potraživanja za kamatu	547	547
Potraživanja od zaposlenih	6.213	6.374
Potraživanja od državnih organa	2.352	3.802
Ostala tekuća potraživanja	2.679	2.910
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Saldo na dan 31. decembra	<u>2.093.108</u>	<u>2.466.586</u>
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	3.698	1.084
Saldo na dan 31. decembra	<u>2.096.806</u>	<u>2.467.670</u>

20. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Otkupljene sopstvene akcije	-	-
Stanje na dan 31. decembra	-	-

Otkupljene sopstvene akcije su prodate na dan 31. decembar 2010. godine preko Beogradske berze.

21. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekući račun	50	834
Izdvojena novčana sredstva	4	4
Devizni račun	250	48
Ostala novčana sredstva	32	32
Stanje na dan 31. decembra	336	918

22. POREZ NA DODATU VREDOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Porez na dodatu vrednost	5.544	45.480
Ostalo	4.329	22.039
Stanje na dan 31. decembra	9.873	67.519

23. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2012. godine akcijski kapital se sastoji od 143.149 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 13.050 RSD. Sve emitovane akcije su u potpunosti uplaćene.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2012. godine je sledeća:

<u>Akcionar</u>	<u>Broj akcija</u>	<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Po broju glasova</u>
Akcijski fond RS	31.197	407.121	21.793 %
Cesun Agro	30.481	397.777	21.293 %
Monus distribucija	30.481	397.777	21.293 %
Invej	29.502	385.001	20.609 %
Enigma international	3.999	52.187	2.794 %
Ostali akcionari	17.489	228.231	12.218 %
Ukupno	143.149	1.868.094	100.0%

24. DUGOROČNE OBAVEZE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>	
Dugoročni krediti od banaka	598.116	356.527	
Stanje na dan 31. decembra	598.116	356.527	
Dugoročne kredite čine:			
	<u>EUR</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
NBS		29.524	29.524
Komercijalna banka	5.000.000	568.592	327.003
Stanje na dan 31. decembra	5.000.000	598.116	356.527

Dugoročni kredit Komercijalne banke od 5.000.000 eura odobren je Društvu 06.07.2012.godine na 30 mesečnih rata i grejs periodom od 18 meseci, uz kamatnu stopu u momentu ugovaranja od 8.95 % na godišnjem nivou. Efektivna kamatna stopa na dan zaključenja ugovora je 9.91 % Prva rata otplate dospeva 06.02.2014. godine.

Dugoročni kredit od NBS potiče iz kredita uzetog 1989. godine od LHB Handels Bank iz Frankfurta, gde je Vojvodjanska banka a.d. Novi Sad bila garant. Deo kredita društvo je vratilo iz sopstvenih sredstava preko Metals banke a.d. Novi Sad i Deutsche bank iz Nemačke, dok je ostatak duga LHB banka naplatila od NBS. 1996. godine Društvo je podnelo Privrednom sudu tužbu protiv Vojvodjanske banke za zloupotrebu položaja i aktiviranje blanko akceptnih naloga u cilju naplate provizije i kamate. Privredni sud u Somboru je 1999. doneo presudu u korist Društva, nakon čega je Vojvodjanska banka uputila protivtužbu Višem privrednom sudu u Beogradu 2000. godine. Nakon toga, Vojvodjanska banka je prenela svoja potraživanja od Društva Agenciji za osiguranje depozita koji zastupa Republiku Srbiju. Potraživanja iznose 818.438,37 eura, što po srednjem kursu na dan 31.12.2010. godine iznosi 86.344 hiljada dinara. Po ovom osnovu nisu forimirana nikakva rezervisanja. Dana 08.02.2010.god. Agencija za osiguranje depozita iz Beograda podnela je tužbu Privrednom sudu u Somboru, predmet pod brojem P.274/2010 protiv AD „Sunce“ Sombor radi duga.U naznačenom predmetu doneta je prvostepena presuda kojom je odbijen tužbeni zahtev tužioca kojim se zahteva od tuženod AD „Sunce „ Sombor isplata dinarske protivvrednosti 818.438,37 eur-a s kamatom od 0,5% mesečno, od 01.09.2005.god. do isplate.Na pomenutu presudu tužilac je izjavio žalbu. Čeka se donošenje presude Privrednog apelacionog suda u Beogradu.

Dospeće navedenih kredita sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Period otplate		
Do 1 godine	-	196.202
Od 1 do 5 godina	598.116	356.527
Ukupno	598.116	552.729

25. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekuće dospeće dugoročnih kredita	(-)	(196.201)
Tekuće dospeće kratkoročnih kredita	(-)	(497.917)
Ostale tekuće obaveze	(9.500)	(9.500)
Stanje na dan 31. decembra	(9.500)	(703.618)
26. OBAVEZE IZ POSLOVANJA		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobavljači – povezana pravna lica	(30.515)	(57.292)
Dobavljači u zemlji	(49.673)	(233.232)
Dobavljači u inostranstvu	(7.402)	(34.685)
Primljeni avansi za proizvode i usluge	(227)	(218)
Obaveze iz specifičnih poslova	(1.733)	(1.733)
Stanje na dan 31. decembra	(89.550)	(327.160)
27. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	(4.720)	(6.737)
Obaveze za porez na zarade i nakn. zarada na teret zaposlenog	(626)	(973)
Obaveze za dopr. na zarade i nakn. zarada na teret zaposlenog	(1.166)	(1.683)
Obaveze za dopr. na zarade i nakn. zarada na teret poslodavca	(1.168)	(1.743)
Obaveze prema zaposlenima	(152)	(570)
Obaveze za kamate	(7.446)	(12.678)
Ostale kratkoročne obaveze	(53)	(11.248)
Stanje na dan 31. decembra	(15.331)	(35.632)
28. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze za porez na dodatu vrednost	-	-
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	(55.677)	(14.348)
Stanje na dan 31. decembra	(55.677)	(14.348)
29. VANBILANSNA EVIDENCIJA		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tuda roba na zalihama	4.470	5.289
Primljene garancije	84.693	84.693
Date bankarske garancije	3.749.108	5.433.432
Izdate menice – pokriće za kredit		266.666
Stanje na dan 31. decembra	3.838.271	5.790.080

30. ZARADA PO AKCIJI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Neto dobitak	-	2.996
Prosečan ponderisani broj akcija	143.149	143.149
Zarada po akciji *** (u RSD)	-	47

31. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Ostale transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	2012.	2011.
Kupci		
Invej	1.821.894	2.075.953
Vital	246.289	238.650
PIK Vrbas	2.957	2.957
Rubin	271	470
MBS Smederevo	2	2
Ratar	126	218
Happy TV	-	139
Monus	942	553
Albus	2.225	2.871
Medela	99	87
Luka Dunav	10	-
Ukupno:	2.074.815	2.321.900
Dobavljači		
Invej	(25.344)	(47.213)
Vital	(83)	(4.915)
Happy TV	(4.929)	(4.901)
Monus	-	-
Luka Dunav	(159)	(162)
Ratar	-	-
Rubin	-	-
Pekarska industrija	-	(28)
Stari grad	-	(32)
Ukupno:	(30.515)	(57.251)
Dati avansi		
Happy TV (sa pdv-om 18 %)	33.125	64.880
Ukupno:	33.125	64.880
Potraž.iz specifičnih poslova		
Invej	-	112.235
Ukupno:	-	112.235
Obaveze po osnovu novč.pozajmica		
Luka Dunav	(9.500)	(9.500)
Ukupno:	(9.500)	(9.500)

32. POTENCIJALNE OBAVEZE
Izdata jemstva i garancije

R.br.	BANKA	DATUM	SA	VREDNOST	VAL.	STANJE 31.12.2011	EUR 31.12.	Iznos (000 din)	Dospece
1	ALPHA BANKA	11.07.2008.	Invej	8,662,420.38	EUR	4,941,910.32	113.7183	561,986	10.07.2014.
2	BANKA INTESA	26.12.2008.	Invej	710,000,000.00	DIN	591,666,666.66		591,667	24.12.2015.
3	NLB InterFinanz	18.12.2009	Invej	6,000,000.00	EUR	5,300,000.00	113.7183	602,707	31.12.2016.
4	BANCA INTESA	01.12.2011.	Invej	3,000,000.00	EUR	3,000,000.00	113.7183	341,155	01.12.2021.
5	Privredna banka Bgd.	18.10.2012.	Invej	120,589.84	EUR	120,589.84	113.7183	13,713	02.10.2013
6	Privredna banka Bgd	18.10.2012.	Invej	200,000.00	EUR	200,000.00	113.7183	22,744	27.09.2013
7	Komercijalna banka	20.11.2012.	Invej	150,000,000.00	DIN	150,000,000.00		150,000	20.11.2013.
8	Komercijalna banka	13.04.2010.	Vital ad	8,000,000.00	EUR	7,809,524.00	113.7183	888,086	13.04.2016.
9	Komercijalna banka	06.07.2012.	Vital ad	4,000,000.00	EUR	4,000,000.00	113.7183	454,873	06.07.2016.
10	Credy banka	10.02.2012.	Vital ad	103,000,000.00	DIN	22,888,888.92		22,889	10.02.2013.
11	Privredna banka Bgd.	23.03.2012.	Vital ad	14,000,000.00	DIN	14,000,000.00		14,000	16.03.2013.
12	AOFI	04.12.2012.	Vital ad	750,000.00	EUR	750,000.00	113.7183	85,288	04.09.2013.

3,749,108

Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskih izveštaja

Radojka Milić, šef računovodstva

Radojka Milić

Zakonski zastupnik

Milijka Bošnjak-Bjelobaba Izvršni direktor,

Milijka Bošnjak-Bjelobaba

2.) IZVEŠTAJ REVIZORA

Izveštaj ovlašćenog revizora, sa nalazom i mišljenjem.

KPMG d.o.o. Beograd
Kraljice Natalije 11
11000 Belgrade
Serbia

Telephone: +381 11 20 50 500
Fax: +381 11 20 50 550
E-mail: info@kpmg.rs
Internet: www.kpmg.rs

AKCIONARIMA

SUNCE A.D., SOMBOR

Izveštaj nezavisnog revizora

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Sunca a.d., Sombor (u daljem tekstu: „Društvo“), koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2012., bilansa uspeha, izveštaja o promenama na kapitalu i izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Republici Srbiji i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Republici Srbiji i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastalih bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti značajnih procenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja sa rezervom.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Sadašnja vrednost nekretnina, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 1.155.779 hiljada (u 2011. godini: RSD 1.283.520 hiljada). Prema podacima i raspoloživoj dokumentaciji dobijenim od rukovodstva, sadašnja vrednost nekretnina, postrojenja i opreme koja se na dan bilansa nalaze van upotrebe, a na koja se obračunava amortizacija, iznose RSD 165.303 hiljade. Sadašnja vrednost nekretnina, postrojenja i opreme više je iskazana za ovaj iznos, za koliko su manje iskazani rashodi po osnovu obezvređenja imovine. Takođe Društvo je usled nedovoljne iskorišćenosti kapaciteta i niske profitabilnosti izloženo internim i eksternim indikatorima, predviđenim MRS 36 – Obezvređenje imovine, koji zahteva da stalna imovina Društva treba da bude predmet testa obezvređenja. Rukovodstvo nije procenilo nadoknadivu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme, po kojima ova sredstva treba da budu vrednovana u poslovnim knjigama Društva, u skladu sa zahtevima predviđenim u paragrafu 9 MRS 36 – Obezvređenje imovine. Nismo bili u mogućnosti da procenimo efekte potencijalnog obezvređenja osnovnih sredstava. Ovo je rezultat odluke rukovodstva iz ranijih godina koja je rezultirala mišljenjem sa rezervom za prethodnu godinu.

Kao što je obelodanjeno u napomeni 18. uz finansijske izveštaje, zalihe materijala i robe na dan 31. decembra 2012. godine iznose RSD 90.526 hiljada. Deo navedenih zaliha u iznosu od 20.522 hiljada RSD predstavlja zalihe koje nisu imale prometa u prethodnom periodu, odnosno kojima je istekao rok. U skladu sa MRS 2 „Zalihe“, potrebno je za sve zalihe koje su zastarele, utvrditi neto prodajnu vrednost, i knjigovodstvenu vrednost svesti na neto prodajnu vrednost, ukoliko je neto prodajna vrednost niža. Na bazi raspoloživih informacija, nismo bili u mogućnosti da se uverimo koji bi efekat navedeno pitanje imalo na finansijske izveštaje.

Mišljenje revizora

Po našem mišljenju, osim za efekte izražene u prethodnom paragrafu, finansijski izveštaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembar 2012. godine, poslovni rezultat i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Republici Srbiji.

Beograd, 22. april 2013. godine

KPMG d.o.o. Beograd

Boris Milošević
Ovlašćeni revizor

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik					
08067899 Maticni broj		Sifra delatnosti		101843792 PIB	
Popunjavanje Agencija za privredne registre					
750 1 2 3		19		20 21 22 23 24 25 26	
Vrsta posla					

Naziv : Sunce a.d. Fabrika ulja i biljnih masti

Sediste : Sombor, Stapski put bb

BILANS STANJA

7005017965864

na dan 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		1273121	1404548
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004		115904	115904
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		1155778	1283520
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028 (deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006		1090079	1216218
024, 027(deo), 028 (deo)	2. Investicione nekretnine	007		65699	67302
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		1439	5124
030 do 032, 039 (deo)	1. Ucesca u kapitalu	010		1439	5124
033 do 038, 039 (deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011			
	B. OBRтна IMOVINA (013+014+015)	012		2410723	3339194
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013		303708	802119
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014		0	968
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		2107015	2536107
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016		2093108	2466586
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017		3698	1084
23 minus 237	3. Kratkorocni finansijski plasmani	018			
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019		336	918

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020		9873	67519
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021			
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		3683844	4743742
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	DJ. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		3683844	4743742
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		3838271	5790080
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101		2852585	3256344
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		1894534	1894534
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104		95370	95370
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105		634140	637379
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106		11850	11850
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107		14939	11255
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108		631705	628466
35	VIII. GUBITAK	109		400075	0
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		768174	1437285
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112			
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113		598116	356527
414, 415	1. Dugorocni krediti	114		598116	356527
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115			
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		170058	1080758
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117		9500	703618
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119		89550	327160
45 i 46	4. Ostale kratkoročne obaveze	120		15331	35632
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121		55677	14348
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122			

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOZENE PORESKE OBAVEZE	123		63085	50113
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		3683844	4743742
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125		3838271	5790080

U Sauboru dana 27.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

Zakonski zastupnik

Radopka Milo

Abdulah Hasan

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik					
08067899		101843792			
Maticni broj	Sifra delatnosti	PIB			
Popunjavanje Agencija za privredne registre					
750					
1 2 3	19	20	21	22	23 24 25 26
Vrsta posla					

Naziv :Sunce a.d. Fabrika ulja i biljnih masti

Sediste : Sombor, Staparski put bb

BILANS USPEHA

7005017965871

u period 01.01.2012 do 31.12.2012

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201		1023074	2566564
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202		1254853	2560175
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		12	12
630	3. Povecanje vrednosti zaliha ucinaka	204		0	77903
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205		244682	102328
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206		12891	20802
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		1266559	2461705
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	208		13476	681598
51	2. Troskovi materijala	209		939418	1447615
52	3. Troskovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210		104206	134282
54	4. Troskovi amortizacije i rezervisanja	211		126468	127476
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212		82991	70734
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		0	94859
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214		243485	0
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215		45815	4369
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216		191631	103750
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217		4388	102863
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218		2190	95345
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		0	2996
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220		387103	0
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222			

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		0	2996
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224		387103	0
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225		0	4035
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226		12972	0
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227		0	3363
723	D. Isplacena licna primanja poslodavcu	228			
	Dj. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		0	2324
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230		400075	0
	Ä...Ä". NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

U Somboru dana 27.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Radojke Seito

Abdulah Džur

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik	
08067899 Maticni broj	101843792 Sifra delatnosti PIB
Popunjavanje Agencija za privredne registre	
750 1 2 3 Vrsta posla	19 20 21 22 23 24 25 26

Naziv :Sunce a.d. Fabrika ulja i biljnih masti

Sediste : Sombor, Stapski put bb

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005017965888

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	I z n o s	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	645882	2873415
1. Prodaja i primljeni avansi	302	629216	2710802
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	1	2
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	16665	162611
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	986973	3163034
1. Isplate dobavljacima i dati avansi	306	835009	2880662
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	103679	128978
3. Placene kamate	308	32536	89335
4. Porez na dobitak	309	2149	4480
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	13600	59579
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311		
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II -I)	312	341091	289619
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	0	12505
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloÅ...Å*kih sredstava	315		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	0	12505
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317		
5. Primljene dividende	318		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319		
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloÅ...Å*kih sredstava	321		
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323	0	12505
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324		

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	I z n o s	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325	340500	277263
1. Uvecanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti (neto prilivi)	327	340500	277263
3. Ostale dugorocne i kratkorocne obaveze	328		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329		
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331		
3. Finansijski lizing	332		
4. Isplacene dividende	333		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334	340500	277263
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335		
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	986382	3163183
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	986973	3163034
Dj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	0	149
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	591	0
Ä...Äˆ. GOTOVINA NA POCETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	918	809
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	17	28
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	8	68
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	336	918

U Somboru dana 27.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Radzka Ljubo

[Signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik		
08067899 Maticni broj	Sifra delatnosti	101843792 PIB
Popunjavanje Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv :Sunce a.d. Fabrika ulja i biljnih masti

Sediste : Sombor, Staparski put bb

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005017965901

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Red. br.	OPIS	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)		Ostali kapital (racun 309)		Neuplaceni upisani kapital (grupa 31)		Emisiona premija (racun 320)	
		AOP		AOP		AOP		AOP	
	1		2		3		4		5
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	401	1868095	414	26439	427		440	100814
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	404	1868095	417	26439	430		443	100814
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431		444	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406		419		432		445	33444
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	407	1868095	420	26439	433		446	67370
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434		447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435		448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	410	1868095	423	26439	436		449	67370
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411		424		437		450	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425		438		451	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	413	1868095	426	26439	439		452	67370

- u hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	AOP	Rezerve (racun 321, 322)	AOP	Revalorizacione rezerve (racuni 330 i 331)	AOP	Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti (racun 332)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	453	28000	466	642230	479	11850	492	9023
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	456	28000	469	642230	482	11850	495	9023
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457		470		483		496	2232
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471	4851	484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	459	28000	472	637379	485	11850	498	11255
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	462	28000	475	637379	488	11850	501	11255
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	463		476		489		502	3684
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	464		477	3239	490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	465	28000	478	634140	491	11850	504	14939

- u hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	AOP	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	AOP	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (racun 037.237)	AOP	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9+10-11-12)
	1		10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	505	637838	518		531	45753	544	3260490
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	508	637838	521		534	45753	547	3260490
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509	58050	522		535		548	55818
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510	67422	523		536	45753	549	59964
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	511	628466	524		537		550	3256344
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	514	628466	527		540		553	3256344
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	515	22067	528	400075	541		554	18383
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	516	18828	529		542		555	422142
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	517	631705	530	400075	543		556	2852585

- u hiljadama dinara

Red. br.	OPIS	AOP	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
	1		14
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	557	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	558	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	564	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	569	

U Somboru dana 27.2. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

Radostka Kostić

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Fabrika ulja i biljnih masti
„SUNCE“ ad, Sombor

Napomene uz finansijske izveštaje
za godinu završenu
31. decembra 2012. godine

U Somboru, 28.02.2013. godine

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Fabrika ulja i biljnih masti „Sunce“ a.d., Sombor, sa sedištem u Somboru, Staparski put bb, bavi se preradom svih vrsta uljarica, proizvodnjom sirovih i rafinisanih jestivih ulja, biljnih masti i margarina, majoneza i srodnih proizvoda, proizvodnja sačme, tehničkih masti, proizvodnja ambalaže od tehničke mase za sopstvene potrebe.

Preduzeće je osnovano 1972.godine na bazi Samoupravnog sporazuma kao OOUR „INUS“. Avgusta 1991.godine usled izmene u načinu poslovanja i organizovanosti, fabrika postaje deoničarsko društvo „Sunce“. Dana 31. jula 1998. godine Sunce postaje akcionarsko društvo na osnovu Odluke o transformaciji (uskldjivanje sa Zakonom o preduzećima), i registrovano je u Trgovinskom sudu u Somboru pod brojem Fi. 664/99, registarski uložak I-389.

Akcijama Sunca trguje se na Beogradskoj berzi.

Ukupan broj zaposlenih je 167.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (Službeni glasnik RS 46/2006, 111/2009) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranoj MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- *Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti,*
- *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti,*
- *Biološka sredstva vrednovana po fer vrednosti, umanjenoj za troškove prodaje.*

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u finansijskim izveštajima.

3.1. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti

3.2. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i

obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

U skladu sa Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike koji je objavljen u „Službenom glasniku RS“ br. 4/2010 od 29. januara 2010. godine Društvo je odlučilo da neto efekat nerealizovanih kursnih razlika nastalih po osnovu kursiranja dugoročnih dospeća dugoročnih obaveza i potraživanja iskaže na pozicijama aktivnih i pasivnih vremenskih razgraničenja.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2012.	2011.
USD	86,1763	80,8662
EUR	113,7183	104,6409

3.3. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivni dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivni dokaz da su krediti obezvređeni, Društvo vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoložive za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoložive za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva. Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo nema finansijska sredstva koja se drže do dospeća.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenesu na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Upravni odbor Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Upravni odbor Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi, odnosno kao ostali prihodi i rashodi za efekte revalorizacije primenom stope rasta cena na malo.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.4. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

3.5. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2012. %	Procenjeni vek trajanja u godinama	2011. %	Procenjeni vek trajanja u godinama
Pravo korišćenja građevinskog zemljišta	-	-	-	-
Građevinski objekti	0.46-15.625	1 – 42	0.46-15.625	2 – 43
Kompjuterska oprema	0.22-6.66	1 – 9	0.22-6.66	2 – 10
Motorna vozila	0.50-17.84	1 – 8	0.50-17.84	2 – 9
Nameštaj i ostala oprema	0.26-23.87	1 – 7	0.26-23.87	2 – 8

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.6. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine, nakon početnog priznavanja, vrednuju se primenom modela nabavne vrednosti po MRS-u 40 investiciona nekretnina. Za obračun amortizacije investicionih nekretnina primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja.

3.7. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i

zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.8. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Društvo može, na predlog sindikata, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2012. godine.

3.9. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.10. Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital (akcijski kapital), rezerve, revalorizacione rezerve, otkupljene sopstvene akcije i akumulirani rezultat.

3.11. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobici po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobici po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobici od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, bioloških sredstava i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.12. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.13. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.14. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2012. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		250	86	336
Potraživanja		2.840	2.090.268	2.093.108
Potraživanja za više plaćen porez na dobit			3.698	3.698
Učešća u kapitalu			1.439	1.439
Ostala potraživanja			9.873	9.873
Ukupno		3.090	2.105.364	2.108.454
Kratkoročne finansijske obaveze			(9.500)	(9.500)
Obaveze iz poslovanja		(7.510)	(82.040)	(89.550)
Dugoročne obaveze		(598.116)		(598.116)
Ostale obaveze			(71.008)	(71.008)
Ukupno		(605.626)	(162.548)	(768.174)
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2012.		(602.536)	1.938.781	1.340.280

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2011. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		47	871	918
Potraživanja		2.613	2.465.057	2.467.670
Učešća u kapitalu			5.124	5.124
Ostala potraživanja			67.519	67.519
Ukupno		2.660	2.538.571	2.541.231
Kratkoročne finansijske obaveze		(196.201)	(507.417)	(703.618)
Obaveze iz poslovanja		(34.779)	(292.381)	(327.160)
Dugoročne obaveze		(29.524)	(327.003)	(356.527)
Ostale obaveze			(49.980)	(49.980)
Ukupno		(260.504)	(1.176.781)	(1.437.285)
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2011.		(257.844)	1.361.790	1.103.946

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	-	-
Finansijske obaveze	<u>(9.500)</u>	<u>(9.500)</u>
	<u>(9.500)</u>	<u>(9.500)</u>
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	-	-
Finansijske obaveze	<u>(598.116)</u>	<u>(1.050.645)</u>
	<u>(598.116)</u>	<u>(1.050.645)</u>

S obzirom da Društvo nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa. Rizik Društva od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih kratkoročnih i dugoročnih kredita od banaka. Krediti su primljeni po promenljivim kamatnim stopama i izlaže Društvo kamatnom riziku tokova gotovine. Tokom 2012. godine, obaveza po kreditu je bila sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za Euribor. Obaveza po kreditu sa promenljivim kamatnim stopama bila je izražena u stranoj valuti.

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koju je u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Društvo ima pristup raznolikim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem:

- *Kratkoročnih i dugoročnih kredita,*
- *Depozita i*
- *Akcijskog kapitala.*

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2012. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	336				336
Potraživanja	2.093.108				2.093.108
Potraž. za više plaćen porez na dobit	3.698				3.698
Učešća u kapitalu				1.439	1.439
Ostala potraživanja	9.873				9.873
Ukupno	2.107.015			1.439	2.108.454
Kratkoročne finansijske obaveze		(9.500)			(9.500)
Obaveze iz poslovanja	(89.550)				(89.550)
Dugoročne obaveze			(598.116)		(598.116)
Ostale obaveze	(71.008)				(71.008)
Ukupno	(160.558)	(9.500)	(598.116)		(768.174)
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2012.	1.946.457	(9.500)	(598.116)	1.439	1.340.280

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2011. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	918				918
Potraživanja	755.943	1.710.527	1.200		2.466.586
Kratkoročni finansijski plasmani					-
Učešća u kapitalu				5.124	5.124
Ostala potraživanja	64.662		2.857		67.519
Ukupno	821.523	1.710.527	4.057	5.124	2.541.231
Kratkoročne finansijske obaveze	(81.250)	(622.368)			(703.618)
Obaveze iz poslovanja		(327.160)			(327.160)
Dugoročne obaveze			(356.527)		(356.527)
Ostale obaveze	(49.980)				(49.980)
Ukupno	(131.230)	(949.528)	(356.527)		(1.437.285)
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2011.	690.293	760.999	(352.470)	5.124	1.103.946

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva.

Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 336 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 918 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Društvo ima politiku da izdaje garancije ili da se pojavljuje kao jemac u kreditnim poslovima samo prema svojim zavisnim ili pridruženim društvima. Na dan 31. decembar 2012. godine Društvo ima izdatih jemstava i garancija u vrednosti od 3.749.108 hiljada dinara (31. decembar 2011. godine: RSD 5.784.792 hiljada).

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Kupci u zemlji	2.078.477	2.338.105
Kupci u inostranstvu	2.840	2.613
- Evro zona	-	-
- Ostali	2.840	2.613
Ukupno	<u>2.081.317</u>	<u>2.340.718</u>

Društvo ima značajnu izloženost prema kupcu „Invej“ a.d. Zemun.

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Invej a.d. Zemun	1.821.894	2.075.953
Ukupno	<u>1.821.894</u>	<u>2.075.953</u>

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Bruto 2012.</u>	<u>Ispravka vrednosti 2012.</u>	<u>Bruto 2011.</u>	<u>Ispravka vrednosti 2011.</u>
Nedospela potraživanja	575.969		521.003	
Docnja od 0 do 30 dana	155.123		61.750	
Docnja od 31 do 60 dana	17.106		33.487	
Docnja od 61 do 90 dana	1.064		19.313	
Docnja od 91 do 120 dana	2.989		4.293	
Docnja od 121 do 360 dana	804.019		1.262.311	
Docnja preko 360 dana	609.746	(84.699)	521.565	(83.004)
Ukupno	<u>2.166.016</u>	<u>(84.699)</u>	<u>2.423.722</u>	<u>(83.004)</u>

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Stanje 1. januara	83.004	78.815
Povećanja	2.644	6.030
Smanjenja	(949)	(1.841)
Otpisi		
Stanje 31. decembar	84.699	83.004

Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedilo dividende. Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze po osnovu kredita – ukupno	607.616	1.060.145
Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina	(336)	(918)
Neto dugovanje	607.280	1.059.227
Sopstveni kapital	2.852.585	3.256.344
Koeficijent zaduženosti	0.213	0.325

Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Društvo moglo da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po

osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Fer vrednost obaveza po kreditima procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Društvu na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata. Ovako utvrđena fer vrednost ne odstupa značajnije od vrednosti po kojoj su iskazane obaveze po kreditima u poslovnim knjigama Društva. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prodaja robe na domaćem tržištu	13.476	748.746
Prodaja proizvoda na domaćem tržištu	1.241.377	1.811.429
Prodaja proizvoda na inostranom tržištu		
Ukupno	1.254.853	2.560.175

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od zakupnina	7.964	14.724
Prihodi od podsticajnih sredstava	-	188
Ostali poslovni prihodi	4.927	5.890
Ukupno	12.891	20.802

7. TROŠKOVI MATERIJALA ILI NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi materijala za izradu	(883.157)	(1.391.053)
Troškovi ostalog materijala	(5.653)	(6.924)
Troškovi goriva i energije	(50.608)	(49.638)
Ukupno	(939.418)	(1.447.615)
Nabavna vrednost prodate robe	(13.476)	(681.598)
Ukupno	(13.476)	(681.598)

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi bruto zarada	(82.662)	(107.073)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	(14.828)	(19.210)
Ostali lični rashodi	(6.716)	(7.999)
Ukupno	(104.206)	(134.282)

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi amortizacije:		
- nekretnine, postojenja i oprema	(126.468)	(127.476)
- nematerijalna ulaganja		
Ukupno	(126.468)	(127.476)

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi transportnih usluga	(8.777)	(637)
Troškovi telefona,interneta,pošiljke	(1.519)	(1.519)
Troškovi usluga održavanja	(3.543)	(2.886)
Troškovi zakupnina	(395)	(351)
Troškovi sajмова	(-)	(51)
Troškovi reklame i propagande	(31.837)	(13.090)
Troškovi ostalih usluga	(8.583)	(10.045)
Troškovi neproizvodnih usluga	(7.137)	(7.910)
Troškovi reprezentacije	(209)	(223)
Troškovi premija osiguranja	(8.754)	(9.694)
Troškovi platnog prometa	(357)	(7.253)
Troškovi poreza	(10.738)	(13.146)
Troškovi članarina	(683)	(1.467)
Ostali nematerijalni troškovi	(459)	(2.462)
Ukupno	(82.991)	(70.734)

11. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata	1	607
Pozitivne kursne razlike	40	3.733
Pozitivni efekti valutne klauzule	45.774	29
Ostali finansijski prihodi		
Ukupno	45.815	4.369
Finansijski rashodi		
Rashodi kamata	(85.678)	(96.170)
Negativne kursne razlike	(82.980)	(6.439)
Negativni efekti valutne klauzule	(15.600)	(1)
Ostali finansijski rashodi	(6.518)	(-)
Fin.rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	(855)	(1.140)
Ukupno	(191.631)	(103.750)
Neto finansijski prihodi/rashodi	(145.816)	(99.381)

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Ostali prihodi		
Prodaja opreme	9	556
Prodaja materijala	115.095	88.417
Prihodi od smanjenja obaveza		5.727
Ostali prihodi	3.149	8.163
Ukupno	118.253	102.863
Ostali rashodi		
Gubici od prodaje materijala	(113.865)	(84.600)
Gubici po osnovu prodaje, rashoda nekretnina i opreme	(929)	(1.477)
Obezvredjenje potraživanja	(959)	(6.030)
Kazne i prinudna naplata	(163)	
Manjkovi	(73)	(1.922)
Rashodovanje zaliha materijala		(124)
Ostali rashodi	(66)	(1.192)
Ukupno	(116.055)	(95.345)
Neto ostali prihodi/rashodi	2.198	7.518

13. POREZ NA DOBITAK

a) Komponente poreza na dobitak

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekući poreski rashod	-	(4.035)
Odloženi poreski prihod/(rashod)	(12.972)	3.363
Ukupno poreski prihod/(rashod) perioda	(12.972)	(672)

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza na dobitak i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobitak pre oporezivanja	-	2.996
Obračunati porez po stopi od 10%	-	299
Efekti stalnih razlika	5.990	6.350
Efekti privremenih razlika	10.648	6.805
Iskorišćeni poreski krediti	-	(4.035)
Tekući poreski rashod prikazan u poreskom bilansu	-	(4.035)
<i>Efekti odloženih poreza</i>		
Odloženi poreski rashodi / (prihodi)	(12.972)	3.363
Ukupan porez na dobitak prikazan u bilansu uspeha – poreski prihod/(rashod)	(12.972)	(672)
<i>Efektivna poreska stopa</i>	-	134.68%

c) **Odložena poreska sredstva/obaveze**

Odložena poreska *sredstva/obaveze* nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja, kao i po osnovu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Obračun odloženih poreskih obaveza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012.			2011.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	-	63.085	63.085	-	50.113	50.113
Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	-	-	-	-	-	-
Odloženo poresko sredstvo/obaveza, neto	-	63.085	63.085	-	50.113	50.113

14. **NEMATERIJALNA ULAGANJA**

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Licence i softveri	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje na 1. januar 2012.	6.924	-	108.980	115.904
Povećanja	-	-	-	-
Prenos sa/na	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Stanje na 31. decembar 2012.	6.924	-	108.980	115.904
Akumulirana ispravka vrednosti				
Stanje 1. januar 2012.	-	-	-	-
Amortizacija za 2012. godinu	-	-	-	-
Prodaja/rashod	-	-	-	-
Stanje na 31. decembar 2012.	-	-	-	-
Sadašnja vrednost na dan 31. decembar 2012. godine	6.924	-	108.980	115.904
Sadašnja vrednost na dan 31. decembar 2011. godine	6.924	-	108.980	115.904

Ostala nematerijalna ulaganja odnose se na pravo trajnog korišćenja građevinskog zemljišta.

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promene na nekretninama, postrojenu i opremi su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	Ostalo	Građevinski objekti	Oprema	Investicije u toku i avansi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje na 1. januar 2012.	2.186	2.149.251	2.367.585	2.365	4.521.387
Povećanje	-	-	156	-	156
Rashodovanje	-	-	(10.604)	-	(10.604)
Prodaja	-	-	(6.078)	-	(6.078)
Prenos na zalihe	-	-	-	-	-
Stanje na 31. decembar 2012.	2.186	2.149.251	2.351.059	2.365	4.504.861
Akumulirana ispravka vrednosti					
Stanje 1. januar 2012.		(1.121.774)	(2.183.395)	-	(3.305.169)
Amortizacija za 2012. godinu	-	(71.006)	(53.859)	-	(124.865)
Rashod	-	-	10.158	-	10.158
Prodaja	-	-	5.094	-	5.094
Prenos na zalihe	-	-	-	-	-
Stanje na 31. decembar 2012.		(1.192.780)	(2.222.002)		(3.414.782)
Sadašnja vrednost na dan 31. decembar 2012. godine	2.186	956.471	129.057	2.365	1.090.079
Sadašnja vrednost na dan 31. decembar 2011. godine	2.186	1.027.477	184.190	2.365	1.216.218

Na dan 31. decembra 2012. godine, sva neotpisana vrednost nekretnina Društva je pod hipotekom, kao sredstvo obezbeđenja otplate kredita Komercijalne banke.

16. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	Investicione nekretnine
Nabavna vrednost	
Stanje 1. januara 2012. godine	79.024
Nabavka	-
Smanjenje – isknjižavanje	-
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	79.024
Ispravka vrednosti	
Stanje 1. januara 2012. godine	(11.722)
Amortizacija	(1.603)
Smanjenje – isknjižavanje	-
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	(13.325)
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2012.	65.699
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2011.	67.302

Investicione nekretnine u iznosu od RSD 65.699 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 67.302 hiljada) se odnose na zgradu bivše štamparije „Prosveta“ u Somboru, Trg Koste Trifkovića, koja je izdata u zakup „Delhaize Serbia“ doo.

17. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Učešća u kapitalu privrednih društva		
Novosadski sajam	1.353	5.021
Dunav osiguranje	35	52
PZ Industrijsko bilje	46	46
EAN YU	5	5
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.439</u>	<u>5.124</u>

Društvo je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2012. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po tržišnoj vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat svođenja učešća u kapitalu na tržišnu vrednost, u iznosu od RSD 3.685 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine, obuhvaćen je preko smanjenja revalorizacionih rezervi Društva.

18. ZALIHE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Materijal	77.144	300.223
Rezervni delovi	41.695	42.744
Alat i inventar	408	407
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Nedovršena proizvodnja	9.240	140.979
Gotovi proizvodi	134.488	247.431
Dati avansi za zalihe	30.238	57.179
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(2.887)	(2.839)
Roba	13.382	15.995
Stalna sredstva namenjena prodaji		968
Stanje na dan 31. decembra	<u>303.708</u>	<u>803.087</u>

19. POTRAŽIVANJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci u zemlji – povezana pravna lica	2.074.815	2.321.900
Kupci u zemlji	67.246	79.779
Potraživanja iz zajedničkih poslova sa ppl		112.235
Kupci u inostranstvu	23.955	22.043
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(84.699)	(83.004)
Ostala potraživanja iz poslovanja		
Potraživanja za kamatu	547	547
Potraživanja od zaposlenih	6.213	6.374
Potraživanja od državnih organa	2.352	3.802
Ostala tekuća potraživanja	2.679	2.910
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Saldo na dan 31. decembra	<u>2.093.108</u>	<u>2.466.586</u>
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	3.698	1.084
Saldo na dan 31. decembra	<u>2.096.806</u>	<u>2.467.670</u>

20. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Otkupljene sopstvene akcije	-	-
Stanje na dan 31. decembra	-	-

Otkupljene sopstvene akcije su prodate na dan 31. decembar 2010. godine preko Beogradske berze.

21. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekući račun	50	834
Izdvojena novčana sredstva	4	4
Devizni račun	250	48
Ostala novčana sredstva	32	32
Stanje na dan 31. decembra	336	918

22. POREZ NA DODATU VREDOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Porez na dodatu vrednost	5.544	45.480
Ostalo	4.329	22.039
Stanje na dan 31. decembra	9.873	67.519

23. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2012. godine akcijski kapital se sastoji od 143.149 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 13.050 RSD. Sve emitovane akcije su u potpunosti uplaćene.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2012. godine je sledeća:

<u>Akcionar</u>	<u>Broj akcija</u>	<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Po broju glasova</u>
Akcijski fond RS	31.197	407.121	21.793 %
Cesun Agro	30.481	397.777	21.293 %
Monus distribucija	30.481	397.777	21.293 %
Invej	29.502	385.001	20.609 %
Enigma international	3.999	52.187	2.794 %
Ostali akcionari	17.489	228.231	12.218 %
Ukupno	143.149	1.868.094	100.0%

24. DUGOROČNE OBAVEZE

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>	
Dugoročni krediti od banaka	598.116	356.527	
Stanje na dan 31. decembra	598.116	356.527	
Dugoročne kredite čine:			
	<u>EUR</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
NBS		29.524	29.524
Komercijalna banka	5.000.000	568.592	327.003
Stanje na dan 31. decembra	5.000.000	598.116	356.527

Dugoročni kredit Komercijalne banke od 5.000.000 eura odobren je Društvu 06.07.2012.godine na 30 mesečnih rata i grejs periodom od 18 meseci, uz kamatnu stopu u momentu ugovaranja od 8.95 % na godišnjem nivou. Efektivna kamatna stopa na dan zaključenja ugovora je 9.91 % Prva rata otplate dospeva 06.02.2014. godine.

Dugoročni kredit od NBS potiče iz kredita uzetog 1989. godine od LHB Handels Bank iz Frankfurta, gde je Vojvodjanska banka a.d. Novi Sad bila garant. Deo kredita društvo je vratilo iz sopstvenih sredstava preko Metals banke a.d. Novi Sad i Deutsche bank iz Nemačke, dok je ostatak duga LHB banka naplatila od NBS. 1996. godine Društvo je podnelo Privrednom sudu tužbu protiv Vojvodjanske banke za zloupotrebu položaja i aktiviranje blanko akceptnih naloga u cilju naplate provizije i kamate. Privredni sud u Somboru je 1999. doneo presudu u korist Društva, nakon čega je Vojvodjanska banka uputila protivtužbu Višem privrednom sudu u Beogradu 2000. godine. Nakon toga, Vojvodjanska banka je prenela svoja potraživanja od Društva Agenciji za osiguranje depozita koji zastupa Republiku Srbiju. Potraživanja iznose 818.438,37 eura, što po srednjem kursu na dan 31.12.2010. godine iznosi 86.344 hiljada dinara. Po ovom osnovu nisu forimirana nikakva rezervisanja. Dana 08.02.2010.god. Agencija za osiguranje depozita iz Beograda podnela je tužbu Privrednom sudu u Somboru, predmet pod brojem P.274/2010 protiv AD „Sunce“ Sombor radi duga. U naznačenom predmetu doneta je prvostepena presuda kojom je odbijen tužbeni zahtev tužioca kojim se zahteva od tuženod AD „Sunce“, Sombor isplata dinarske protivvrednosti 818.438,37 eur-a s kamatom od 0,5% mesečno, od 01.09.2005.god. do isplate. Na pomenutu presudu tužilac je izjavio žalbu. Čeka se donošenje presude Privrednog apelacionog suda u Beogradu.

Dospeće navedenih kredita sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Period otplate		
Do 1 godine	-	196.202
Od 1 do 5 godina	598.116	356.527
Ukupno	598.116	552.729

25. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekuće dospeće dugoročnih kredita	(-)	(196.201)
Tekuće dospeće kratkoročnih kredita	(-)	(497.917)
Ostale tekuće obaveze	(9.500)	(9.500)
Stanje na dan 31. decembra	(9.500)	(703.618)
26. OBAVEZE IZ POSLOVANJA		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobavljači – povezana pravna lica	(30.515)	(57.292)
Dobavljači u zemlji	(49.673)	(233.232)
Dobavljači u inostranstvu	(7.402)	(34.685)
Primljeni avansi za proizvode i usluge	(227)	(218)
Obaveze iz specifičnih poslova	(1.733)	(1.733)
Stanje na dan 31. decembra	(89.550)	(327.160)
27. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	(4.720)	(6.737)
Obaveze za porez na zarade i nakn. zarada na teret zaposlenog	(626)	(973)
Obaveze za dopr. na zarade i nakn. zarada na teret zaposlenog	(1.166)	(1.683)
Obaveze za dopr. na zarade i nakn. zarada na teret poslodavca	(1.168)	(1.743)
Obaveze prema zaposlenima	(152)	(570)
Obaveze za kamate	(7.446)	(12.678)
Ostale kratkoročne obaveze	(53)	(11.248)
Stanje na dan 31. decembra	(15.331)	(35.632)
28. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze za porez na dodatu vrednost	-	-
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	(55.677)	(14.348)
Stanje na dan 31. decembra	(55.677)	(14.348)
29. VANBILANSNA EVIDENCIJA		
<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tuda roba na zalihama	4.470	5.289
Primljene garancije	84.693	84.693
Date bankarske garancije	3.749.108	5.433.432
Izdate menice – pokriće za kredit		266.666
Stanje na dan 31. decembra	3.838.271	5.790.080

30. ZARADA PO AKCIJI

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Neto dobitak	-	2.996
Prosečan ponderisani broj akcija	143.149	143.149
Zarada po akciji *** (<u>u RSD</u>)	-	47

31. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Ostale transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	2012.	2011.
Kupci		
Invej	1.821.894	2.075.953
Vital	246.289	238.650
PIK Vrbas	2.957	2.957
Rubin	271	470
MBS Smederevo	2	2
Ratar	126	218
Happy TV	-	139
Monus	942	553
Albus	2.225	2.871
Medela	99	87
Luka Dunav	10	-
Ukupno:	2.074.815	2.321.900
Dobavljači		
Invej	(25.344)	(47.213)
Vital	(83)	(4.915)
Happy TV	(4.929)	(4.901)
Monus	-	-
Luka Dunav	(159)	(162)
Ratar	-	-
Rubin	-	-
Pekarska industrija	-	(28)
Stari grad	-	(32)
Ukupno:	(30.515)	(57.251)
Dati avansi		
Happy TV (sa pdv-om 18 %)	33.125	64.880
Ukupno:	33.125	64.880
Potraž.iz specifičnih poslova		
Invej	-	112.235
Ukupno:	-	112.235
Obaveze po osnovu novč.pozajmica		
Luka Dunav	(9.500)	(9.500)
Ukupno:	(9.500)	(9.500)

32. POTENCIJALNE OBAVEZE
Izdata jemstva i garancije

R.br.	BANKA	DATUM	SA	VREDNOST	VAL.	STANJE 31.12.2011	EUR 31.12.	Iznos (000 din)	Dospece
1	ALPHA BANKA	11.07.2008.	Invej	8,662,420.38	EUR	4,941,910.32	113.7183	561,986	10.07.2014.
2	BANKA INTESA	26.12.2008.	Invej	710,000,000.00	DIN	591,666,666.66		591,667	24.12.2015.
3	NLB InterFinanz	18.12.2009	Invej	6,000,000.00	EUR	5,300,000.00	113.7183	602,707	31.12.2016.
4	BANCA INTESA	01.12.2011.	Invej	3,000,000.00	EUR	3,000,000.00	113.7183	341,155	01.12.2021.
5	Privredna banka Bgd.	18.10.2012.	Invej	120,589.84	EUR	120,589.84	113.7183	13,713	02.10.2013
6	Privredna banka Bgd	18.10.2012.	Invej	200,000.00	EUR	200,000.00	113.7183	22,744	27.09.2013
7	Komercijalna banka	20.11.2012.	Invej	150,000,000.00	DIN	150,000,000.00		150,000	20.11.2013.
8	Komercijalna banka	13.04.2010.	Vital ad	8,000,000.00	EUR	7,809,524.00	113.7183	888,086	13.04.2016.
9	Komercijalna banka	06.07.2012.	Vital ad	4,000,000.00	EUR	4,000,000.00	113.7183	454,873	06.07.2016.
10	Credy banka	10.02.2012.	Vital ad	103,000,000.00	DIN	22,888,888.92		22,889	10.02.2013.
11	Privredna banka Bgd.	23.03.2012.	Vital ad	14,000,000.00	DIN	14,000,000.00		14,000	16.03.2013.
12	AOFI	04.12.2012.	Vital ad	750,000.00	EUR	750,000.00	113.7183	85,288	04.09.2013.

3,749,108

Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskih izveštaja

Radojka Milić, šef računovodstva

Radojka Milić

Zakonski zastupnik

Milijka Bošnjak-Bjelobaba Izvršni direktor,

Milijka Bošnjak-Bjelobaba

3.) GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Sunce“ a.d., iz Sombora, Staparski put bb, MB: 08067899 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2012.GODINU

I GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

- 1.1. Bilans stanja
- 1.2. Bilans uspeha
- 1.3. Izveštaj o tokovima gotovine
- 1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu
- 1.5. Napomene uz finansijske izveštaje

II IZVEŠTAJ REVIZORA

III GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

1). *Prikaz razvoja i rezultata poslovanja Društva, a naročito finansijsko stanje u kome se Društvo nalazi i podaci važni za procenu stanja imovine Društva*

Krajem 2012. godine fabrika ulja i biljnih masti je završila preradu otkupljene količine suncokreta roda 2012. godine u iznosu od 10.599.616.28 kg SRPS kvaliteta. Plan proizvodnje napravljen je u skladu sa otkupljenom količinom sirovine i planom prodaje. Sve proizvedene količine ulja se prodju poznatom kupcu Invej ad Zemun koji u ime nas vrši dalju distribuciju. Negativan finansijski rezultat ostvaren u 2012. godini je posledica nedovoljno otkupljene količine sirovina, a samim tim i manjeg obima proizvodnje. U toku godine nismo imali proizvodnju margarina i majoneza, što bi znatno doprinelo povećanju prihoda od prodaje. Poslovni prihodi su manji za čitavih 60 %, a poslovni rashodi za 48,54 %. Osim toga primetno je i povećanje finansijskih rashoda za 84,71 %.

BILANS USPEHA

	31.12.2012.	31.12.2011.
<u>Poslovni prihodi</u>	1.023.074	2.556.564
Prihodi od prodaje	1.254.853	2.560.175
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	12	12
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	-	77.903
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	244.682	102.328
Ostali poslovni prihodi	12.891	20.802
<u>Poslovni rashodi</u>	1.266.559	2.461.705
Nabavna vrednost prodate robe	13.476	681.598
Troškovi materijala	939.418	1.447.615
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	104.206	134.282
Troškovi amortizacije i rezervisanja	126.468	127.476
Ostali poslovni rashodi	82.991	70.734
<u>Poslovni dobitak/gubitak</u>		94.859
<u>Poslovni gubitak</u>	243.485	
<u>Finansijski prihodi</u>	45.815	4.369
<u>Finansijski rashodi</u>	191.631	103.750
<u>Ostali prihodi</u>	4.388	102.863
<u>Ostali rashodi</u>	2.190	95.345
<u>Dobitak iz redovnog poslovanja pre oporezivanja</u>		2.996
<u>Gubitak iz redovnog poslovanja</u>	387.103	
<u>Poreski rashod perioda</u>		4.035
<u>Odloženi poreski rashodi perioda</u>	12.972	
<u>Odloženi poreski prihodi perioda</u>		3.363
<u>Neto dobitak</u>		2.324
<u>Neto gubitak</u>	400.075	

BILANS STANJA

<i>Stalna imovina</i>	1.273.121	1.404.548
Nematerijalna ulaganja	115.904	115.904
Nekretnine, postrojenja, oprema	1.155.778	1.283.520
Dugoročni finansijski plasmani	1.439	5.124
<i>Obrtna imovina</i>	2.410.723	3.339.194
Zalihe	303.708	802.119
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	968
Potraživanja	2.093.108	2.466.586
Potraživanja za vište plaćen porez na dobitak	3.698	1.084
Gotovina	336	918
Porez na dodatu vrednost i avr	9.873	67.519
<i>Ukupna aktiva</i>	<u>3.683.844</u>	<u>4.743.742</u>
<i>Kapital</i>	2.852.585	3.256.344
Osnovni kapital	1.894.534	1.894.534
Rezerve	95.370	95.370
Revalorizacione rezerve	634.140	637.379
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti	11.850	11.850
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti	14.939	11.255
Nerasporedjen dobitak	631.705	628.466
Gubitak	400.075	-
Otkupljene sopstvene akcije	-	-
<i>Dugoročna rezervisanja i obaveze</i>	768.174	1.437.285
Dugoročni krediti	598.116	356.527
Kratkoročne finansijske obaveze	9.500	703.618
Obaveze iz poslovanja	89.550	327.160
Ostale kratkoročne obaveze	15.331	35.632
Obaveze po osnovu pdv-a i ostalih javnih prihoda i pvr	55.677	14.348
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	-	-
<i>Odložene poreske obaveze</i>	63.085	50.113
<i>Ukupna pasiva</i>	<u>3.683.844</u>	<u>4.743.742</u>

2) Opis očekivanog razvoja Društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama Društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje Društva izloženo

Aktivno se radi na smanjenju svih troškova poslovanja, i u tom smislu je donet i usvojen budžet za 2013. godinu, za čiju su realizaciju zadužena sva odgovorna lica u domenu svojih odgovornosti. Prioritet u daljem radu je ostvarivanje strategije i ciljeva zacrtanih politikom kvaliteta. Za postizanje ovih ciljeva neophodno je stalno unapredjenje svih procesa obuhvaćenih ovom politikom. Cilj je povećati učešće na tržištu, uz stalno razvijanje svih segmenata poslovanja. Loša situacija u privredni i nedostatak likvidnih sredstava dovode do poteškoća u poslovanju celog društva, pa tako i našeg preduzeća.

3) Svi važniji poslovni događaji koji su nastupili nakon protoka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Odbor direktora je doneo odluku da se, osim neophodnih radnika, svi ostali upute na plaćeno odsustvo od 60 % zarade, na maksimalni rok od 45 kalendarskih dana, počevši od 07.05.2013. godine.

4) Svi značajniji poslovi sa povezanim licima

Skoro celokupno poslovanje društva vezano je za „Invej“ a.d. iz Zemuna (najveći kupac i dobavljač). Udeo Inveja u kapitalu društva iznosi 20,6093 %

5) Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja

Društvo nema navedenih aktivnosti po ovom pitanju.

Podaci o stečenim sopstvenim akcijama

Društvo ne poseduje sopstvene akcije.

IV IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Izjavljujemo da je prema našem najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Ime i prezime	Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Radojka Milić	Šef knjigovodstva

Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja

Sunce ad je inkorporiralo u svoja opšta akta sve moderne principe korporativnog upravljanja i iste primenjuje u svom poslovanju.

V ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Nadležni organ društva još uvek nije doneo odluku o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja. Društvo će u celosti naknadno objaviti donetu odluku.

VI ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Odluka o pokriću gubitka društva u 2012. godini biće doneta na redovnoj godišnjoj skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o pokriću gubitka.

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

U Somboru,

Nadležni organ

Dana 30.04.2013.
